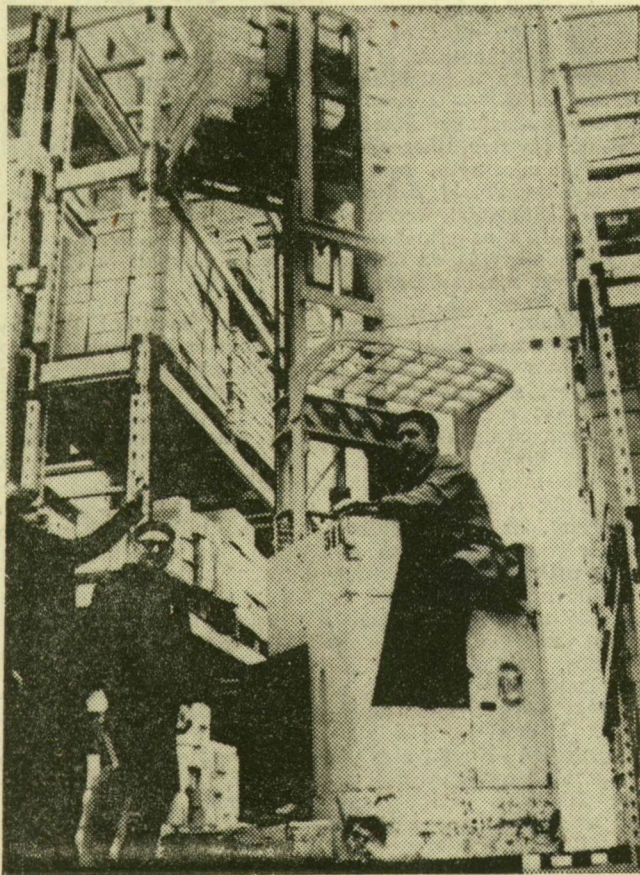

A lecke még megoldatlan

A városból nem látni el a nyugati iparközpontban lévő kereskedelmi raktárakat, de akik ott dolgoznak mégis reflektorfényben állnak. Leginkább a Csongrád-Bács megyei Élelmiszer- és Vegyiárú Nagykereskedelmi Vállalat szegedi raktárháza, amely Szegedet és a szegedi járást látja el élelmiszer-cikkkel és vegyi-árúkkal, a szentesi járást vegyi és háztartási cikkekkel, Csongrád és Bács-Kiskun megyét pedig szárazáruval. Több mint 1400 közületet és üzletet táplálnak innen. A város jó ellátása itt kezdődik. A Volán 10. és a Belkereskedelmi Szállítási Vállalattól 35 teherautó áll be ide rakodni és fordul naponta háromszor-négyszer, hogy meghatározott túranapokon, ütemterv szerint és útvonalon időben, pontosan szállítsanak.

Acz S. Sándor felvétele

A sokat tudó Wagner-féle komissiózó elektromos targoncával csak most kezdenek dolgozni

Túl a türelmi időn

Az üzletek vezetői, legalábbis Szegeden, mégis arról panaszkodnak, hogy az innen rendelt árukat nem kapják meg időben, hiába állapodtak meg a szállítási napokban. Megrendelésüket sokszor így is foghíjasan kapják meg, mert pont az nincs, ami az üzletükben is fogytán áll vagy kifogyott. Így olykor kénytelenek „elszaladni” más megyékbe olyan keresett árukat, amit itt nem kapnak meg. De ki nek jó az áru hosszú utaztatása? Jó ideig, legalább három hónapig türelmi időt adtak a FÜSZÉRT-nek, amíg az új raktárba tavaly átköltözött a Felső Tiszapartól, a volt Sónházól, és beilleszkedtek dolgozó korszak gépi berendezéssel és szociális ellátottságot biztosító modern környezetbe. A türelmi időn azonban jóval túl vagyunk már és nem tapasztalnak lényeges javulást a szállításban. Legalább két nap csúszással kapják meg az árukat, s már küldenék az újabb megrendelést, de nem merik, mert az előzőt sem kapták meg, vagy nem teljesen.

Ha szinkronban lesznek

A FÜSZÉRT raktárházába bejelentés nélkül nyitottunk be. Igazgatóját, Gombos Jánost az ötemeletes nehéz állványok fútcájában találtuk meg. Télien felöltözve, kezében jegyzetkönyvvel: egy-egy áru helyszínrajzát rögzítette a leszedés, a komissiózás sorrendjében. Az áru tömegében csak az igazán jártas tud itt eligazodni. Négyezerféle vegyi- és ugyanannyi élelmiszer-cikk van besorolva az állványokon. Évi egymilliárd 100 millió a raktárház terve. Ahogy kifelé ömlik — naponta 3-5 millió forint értékű áru — úgy zúdul be felé is. A raktári készlet értéke itt — mert a FÜSZÉRT-ről — általában 60-65 millió forint között mozog. Az áru forgási sebessége éves átlagban 27 nap. Amikor Gombos Jánost elhívtuk a raktárból, hogy mást is lássunk, nem állította, hogy szinkronban áll náluk már a beszerzés az értékesítéssel és hogy jó a szállításszervezés, de higgyük

el, hogy erre törekszenek. A számszerűen jó gépesítésük az áruk mozgásában nem tökéletes. A bolgár targoncák jó része már lerobbant. Ezek garanciális javítását valahol Dunántúlon végzi egy szerviz, amely nem győzi a munkát. A Belkereskedelmi Minisztérium időben intézkedhetett volna, hogy a szegedi raktárházakhoz — amelyben öt nagyvállalat dolgozik és ahogy megszámoltuk, 74 darab különböző típusú elektromos targoncával, kézikocsikkal és hidraulikus emelőkkel — létesült volna egy önálló szerviz.

Van, nincs, van

A sok álló gép mellett másik nagy gondjuk, hogy nincs elég emberük kocsikíséréshez, akik az árukat átadják, a szállításmányal elszámolnak. Ezért kötöttek szerződést rakodásra gépkocsivezetőkkel is, amelyek kiegészítő kereset, a FÜSZÉRT-nek meg könnyebbé, de ez sem elégséges. Béripolitikájukban a nagyobb részarányt pedig éppen az árut is mozgó kocsikísérők kapják. Havonta kereshetnek 3 és fél, 4 ezer forintot. Jelölendő adat: ez év első hat napjában 32 millió forint értékű árut szállítottak ki. Hasonló időszakban tavaly ez a két szám 17 millió volt. Hogy mit és mennyit kapnak meg rendelésükből az üzletek, az fent az emeleten, a lyukkártyateremben dől el, ahol regiszterben áll a mindenkor árukészlet és összetétele. László Györgyné csoportvezető bemutatta példaként a tarjáni 10-es ABC-áruháza pótrendelését, hogy mit kért és kaphat az üzlet Pörkölt földimogyoró: nincs. Edesnemes és féledes paprika: van. Mazsola: nincs. Cikória kávé: van. Inka kávé: nincs stb. A mintateremben Verrasztó Sándor a vezető. Bemutatott minden új árut, a háziasszonyok második műszakját könnyítő konzerve-

ket, bébiételeket, a kishatár menti áruforgalomból származó tésztákat, ételízesítőket, a szeszes italt kiszorító szörpöket, lengyel és cseh edességeket, diabetikus készítményeket. Heti ajánlatukként egészségügyi cikkek szerepeltek. Nagy teret foglalnak el a vegyi áruk, és külön részben állították ki a Szegedi Konzervgyár termékeit, a halászlétól az őszibarack befőtlig, a marhamáj konzervtól a körömpörköltig, az olajoshaltól a vagdalt húsig.

Az üzletek vezetői, árubeszerzők egész Csongrád megyéből látogatják szorgalmasan a mintatermet. Ami itt van, az szerepel a lyukkártyán is, és bent sorakozik a raktárban. S aki nem tudja kívánni, hogy kisebb tételű rendelésével kiszaladjanak az felpakolhat sajtát kocsi-jára azonnal, és viheti, hogy új vagy hiánycikkkel örvendezze meg vásárlóit. Különben a FÜSZÉRT három sajtát gépkocsijával expresszszállítást is végez. Sajnos, a megnövekedett igényekhez képest, ez sem elég. A lecke, a megállapodásban vállalt kötelezettség nincs még megoldva — a szállítás jó szervezése.

Lódi Ferenc

Vezetés és tanulás

Hunya Istvánról, a magyar agrárproletár mozgalom nagy öregjéről sugárzott műsort a közelmúltban a televízió. A ma, 82 éves korában is friss szellemű veterán megrendítő epizódokat mesélt — minden hősi póz nélkül — küzdelmes életéből: a kubikus-sors nehéz kenyeréről, az első világháborús front borzalmairól, hadifogságáról és csatlakozásáról a bolsevikok vezette forradalomhoz, itthon a Tanácsköztársaság védelméről, az illegális szervezkedésről, a csendőri zaklatásokról, Horthy börtöneiről, emigrációjáról a Szovjetunióba és a felszabadulás utáni hazatéréséről. Lapáthoz, talicskához szokott kezével gyakran fogott tollat is, újságcikkeivel is agitált, szervezett. Számomra mégis az a néhány szó volt a megragadóbb, melyet a tanulásról, az olvasásról, önképzésről ejtett. Hogy már nem fiatalon s négyvelemis „előképzettséggel” hogyan forgatta Marx, Engels, Lenin műveit, hogyan birkózott a filozófiával, hogyan rágta át magát a számára legnehezebb Anti-Dühringen.

A képernyőt nézve az ösbajszú arcról egy másik, ugyancsak bajszos, de fiatal arc villant emlékezetembe. Egy ifjú mezőgazdászé. Két éve együtt voltunk lakói a Politikai Főiskola kollégiumának. Barátom — könyvtárak kidobhatatlan vendége s könyvesboltok tékozló vásárlója — az államvizsgára készüléskor már a doktori disszertációját írta, hétvégeken otthon, saját megyéje levéltárát és hivatalos iratárát bújtá, s úgy melleleg a kollégiumban afféle színházi közönségszervező volt; operajegyeket hajtott föl társai és a maga számára. Ma, úgy tudom, az egyik megyei tanács mezőgazdasági osztályvezetője.

Két típus: mindkettő jó ismerősünk. Minden megyében élnek még, ha már nem is nagy számban, s ha nem is a Hunya Istvánéhoz hasonló országos hírnévének örvendő, a párt és a munkásmozgalom régi harcosai, hajdani helyi vezetői. Tisztelettel és megbecsüléssel övezzük alakjukat, meritünk életük példájából. Egyebek közt — tanulni tanulunk tőlük. Azt, hogy a tudás, a tanulás, politikai önképzés — sohasem, a legnehezebb időkben sem volt elválasztható a politikai harcától. Ma sem.

És minden megyében fiatalok száza és ezrei nőnek ki társaik közül, a párt sorából, s válnak — demokratikus választás vagy állami kinevezés útján, különféle területen és különféle szinten — vezetővé. Ez a „válnak” persze nem valami spontán és automatikus folyamat, hanem tudatos kiválasztás, megismerés, a gyakorlatban való „kipróbálás” — egyre nehezebb próbák elé állítás —, felkészítés, iskolázás, képzés eredménye, melyet egyszerűen és kissé ridegen kádern munkának, vagy állami személyzeti munkának szoktunk nevezni. Célja, hogy a hármas követelménynek — a politikai, a szakmai, a vezetőképességi feltételeknek — leginkább megfelelő jelöltek közül választhatósanak a választók, vagy a kinevezésre jogosult felettes szervek. Mindhárom említett követelményben nagy (bár nem egyedül) szerepet játszik a képzettség: az általános műveltség, mint alap, s erre ráépülve a szakmai és politikai felkészültség.

Bármily tiszteletreméltó és vonzó példa ugyanis az elődök hallatlan erőfeszítése a

— ráadásul akkor tiltott-üldözött — marxista műveltség megszerzéséért, a proletársors miatt hiányos iskolázottság auto-didakta módon való pótlásáért: amit ők elsajátíthattak, az ma már kevés egy vezető számára. Ma más korban élünk, a mozgalom senkitől sem kívánja élete kockázatát, viszont összehasonlíthatatlanul bonyolultabb problémák megoldása elé állítja a párt-, állami és társadalmi tisztviselőket, a választott testületek tagjait, s nemcsak a legmagasabb, hanem a legalsó szinteken is. Bonyolultabbak a feladatok, és a gyorsuló idővel szédítő iramban fejlődő tudományok. Igaz, politikai vezetők és politikai ismeretekről léven szó elsősorban, azt mondhatnánk el- lenvetésül, hogy a marxizmus-leninizmus alapvető igazságai nem változtak és nem változnak. Ez így van, de szüntelenül változnak a körülmények, amelyek között alkalmaznunk kell őket. A marxizmus-leninizmus talaján a marxista társadalomtudományok egész bokra sarjadt ki és fejlődik biztatóan, nyújt nélkülözhetetlen segítséget a mai viszonyokban való eligazodáshoz (akkor is, ha néha bizonyos pontokon több és gyorsabb segítséget várnunk tőlük). A ma vezetője, nem hagyatkozhat ösztönei sugallatára vagy készen kapott utasításokra. Korszerű gazdaságpolitikai, szociológiai, társadalomlélektani ismeretekkel, nyelvi kultúrával kell rendelkeznie, akár döntést hoz, akár közösséget szervez, és irányít, akár propaganda-munkát folytat.

A párt Központi Bizottsága legutóbbi, októberi ülésén tüzetesen foglalkozott — a propagandamunka egészében — a vezetőképzéssel is. A kialakult és bevált szervezeti keretek és optimális létszám fenntartása mellett a színvonal, a tanulás minőségének javítására tette a hangsúlyt a testület. A szervezett képzés mellett az eddignél több gondot kell fordítani a szervezett továbbképzésre is. Teljesen világos, hogy — mint az élet más területein — a politikai munkában sem lehet a bizonyítvány megszerzésével egyszer s mindenkorra elintéztnek tekinteni a tanulást; a megszerzett ismereteket egy élet-pályán során többször is fel kell frissíteni, ki kell egészíteni. És valóban felfrissíteni, kiegészíteni. A vizsgakötelezettség nélküli továbbképzéseket sem tekintheti senki jó lelkiismerettel afféle pihentető kurzusnak.

A Központi Bizottság a képzés és továbbképzés szervezett formáin túl igen nagy fontosságot tulajdonít az önképzésnek. A szüntelen, mindennapi, önálló tanulásnak. A politikai irodalom rendszeres olvasásának. (Nem is szólva most az általános műveltség gyarapításáról, „karbantartásáról.”) Nem valami új követelményről van szó. A tanulásnak az az önálló formája valaha szinte kizárólagos, egyedül lehetséges módja volt a marxista politikai és ideológiai műveltség gyarapításának, s ma sem nélkülözhető. Legyen hát ez önmagával szemben támasztott, szigorú, belső, lelkiismeretbeli parancs minden vezető, minden kommunista számára. Akkor is, ha semmiféle vizsgabizottság nem kéri számon. Mert számon kéri előbb-utóbb az élet, a gyakorlat, a politikai munka.

KONCZ ISTVÁN

Ruhagyár, Volán

Mire költik a nyereséget?

Fontos időszak a gyárak, vállalatok életében minden évben február-március. Ez az az idő, amikor az előző évi termelés nyereségének összege világossá válik, s ekkor történik meg ennek elosztása is. Am a nyereség nemcsak a dolgozóknak kifizetett „plusz pénz” áll, sőt elsősorban nem is arra jó. A nyereség a kollektív munkájának eredménye: felhasználásának is a közösség érdekében kell szolgálnia. Hogy mi a helyzet, milyen is lehet a nyereség felosztásának módja, arra két szegedi vállalatnál kerestük a választ. A Szegedi Ruhagyárban 45 millió forint a nyereség, ez több mint 20 százalékkal múlja felül a tavalyit. Ebből 14 millió forintot fordítanak fejlesztésre, a részesedési alap pedig 7 millió forint.

Ebből szociális-kulturális jellegű fejlesztésekre 600 ezer forint jut, jutalmazásokra több mint másfél millió. Az az összeg pedig, amit minden dolgozó zsebre tesz a nyereségrészesedés napján, körülbelül tíz munkanap bérének felel meg — több mint 3 millió forint összesen.

A Volán 10. számú Vállalatnál a 62 millió forintos nyereségből 4 millió 260 ezer a jóléti alap, ez tavaly csak 3 millió 420 ezer forint volt. Megkészenednek idén az üdültetésre fordított támogatás összege: 600 ezer forint lesz. Kulturális és sportcélokra 1 millió 685 ezer forintot szánnak, s érdemes megjegyezni, hogy március végéig hosszú évek után végre be tudják indítani a mintegy félmillió forintos költséggel felépült klubot is.

A Volán részesedési alapjából idén egy dolgozóra átlagosan 250 forinttal több nyereség jut, mint tavaly. Jelentős összegeket fordítanak még a brigádmunkában kiemelkedő eredményeket elérők jutalmazására (mintegy két és fél millió forintot), szociális intézmények fejlesztésére (másfél millió forintot) és üdültetésre, jutalomutazásokra (110 ezer forintot) is.

Látható a fenti példából: a nyereség — a jól végzett munka közös jutalma — sok mindenre jó. A legfontosabb az, hogy felhasználása azokat segítse, akiknek munkája eredményeként ez az összeg „megszületett”: a nyereségből nekik kell legtöbbet nyerniük.

D. L.

Autóipari oktatási központ

Hatalmas autóipari oktatási központ építését kezdték meg Gorkijban. Az új létesítményben képezik majd ki a helybeli autógyár leendő dolgozóit, magasfokú szakmai tudást biztosítva valamennyiük számára.

A tantermetek, laboratóriumokat és műhelyeket az autógyár technológiai követelményeinek figyelembevételével rendezik be.

Az évente 6 ezer fiatal oktatását biztosító iskolába 20 ezer kötetes gazdag műszaki könyvtár áll a tanulók rendelkezésére. A jövő beállító lakatosait, gépkezelőit a legtapasztaltabb mesterek oktatják majd. (APN)